

พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*

จิรวรรณ ศรีวงศ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1.) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ (2.) เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2-6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 456 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test พบว่า

1. นักศึกษาเริ่มต้นการค้นหาด้วยโปรแกรมการค้นหา ด้วยวิธีการกำหนดคำค้น และ เลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการบนระบบอินเทอร์เน็ตมากที่สุด นักศึกษาประเมินสารสนเทศที่ค้นได้โดยพิจารณาจากความทันสมัยของสารสนเทศ และจะหยุดค้นทันทีเมื่อได้จำนวนรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่ง

2. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศตามตัวแปร ได้แก่ เพศ ชั้นปี และ คณะที่ศึกษาแล้ว พบว่า นักศึกษาในคณะที่ต่างกันมีพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศต่างกัน และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาจำแนกตามเพศและชั้นปี

3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา คือ การประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศและการใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดบอกรับ

คำสำคัญ: พฤติกรรมสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

¹ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

* ทุณวิทย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2554

Information Behavior of Undergraduate Students at Thammasat University*

Jirawan Sriwong¹

Abstract

The purposes of this study were (1.) to study information behavior of Thammasat University undergraduate students and (2.) to study difficulties or problems occurred from information behavior. The sample group was 456 second to sixth year students enrolled in the 2012. The questionnaire was used as a tool for collecting data. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The results of the study as follows: 1). It was found that search engines and information resources provided on the Internet were the resources that students used the most for their searching activities. The criteria used to evaluate that information was the update of the information. 2). The comparison of information literacy behavior of students based on gender, year, and faculty showed that student from different faculty had different information behavior in searching information behavior with statistically significant level at .05. However, comparing the behavior of student by gender and year, there is no difference between gender and year with statistically significant level. 3). Most of students viewed that the difficulties of searching activities were information evaluation and searching online databases.

Keyword: Information behavior, Information seeking, Information use,
Thammasat university students

¹ Lecturer, Department of Library Science, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

* This article is a part of research paper funded by Faculty of Liberal Arts, Thammasat University in 2011

บทนำ

“สารสนเทศ” เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เนื่องเป็นยุคที่ก้าวจาก “สังคมสารสนเทศ” ไปสู่สังคมฐานความรู้ อันมีความหมายถึงสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบันนั้นกำลังขับเคลื่อนไปข้างหน้าด้วยพลังของความรู้ที่ตนเอง กอปรกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านการสื่อสารคมนาคมและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ได้ส่งผลต่อสารสนเทศในหลายแง่มุม อาทิ เทคโนโลยีทำให้สารสนเทศมีความหลากหลายในเชิงของเนื้อหา และ รูปแบบ ความก้าวหน้าของการสื่อสารคมนาคมทำให้สารสนเทศสามารถแพร่กระจายและเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น รวมถึงการพัฒนาของพื้นที่สาธารณะบนอินเทอร์เน็ตทำให้คนทั่วไปสามารถสร้างความรู้ หรือ คิด เขียนและเผยแพร่สารสนเทศของตนเองได้อย่างอิสระ ซึ่งจากความเจริญดังกล่าวข้างต้นได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านพฤติกรรมสารสนเทศของเยาวชนในปัจจุบัน ซึ่งพฤติกรรมสารสนเทศถือเป็นพฤติกรรมที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิตของเยาวชน เนื่องจากเป็น พฤติกรรมที่จะเชื่อมโยงบุคคลไปสู่แหล่ง หรือ ช่องทางเพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ตนต้องการเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบัน การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 อาทิ เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และ ทักษะทางด้านสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) ภายใต้แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้วยความมุ่งหมายและแนวคิดดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและบทบาทของครูจากผู้สอนผู้ขึ้นเป็นผู้แนะนำประสบการณ์ทางการศึกษา โดยผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจในพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในจัดกิจกรรมและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีความสามารถในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ และ พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพของตน

ด้วยตระหนักในความสำคัญของพฤติกรรมสารสนเทศในฐานะกระบวนการที่จะนำไปสู่การเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของนักศึกษา และ เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้แนวคิดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อีกทั้ง ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาก่อน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา หรือ ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา และการปรับปรุงกิจกรรมการให้ความรู้และการจัดบริการสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศของนักศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

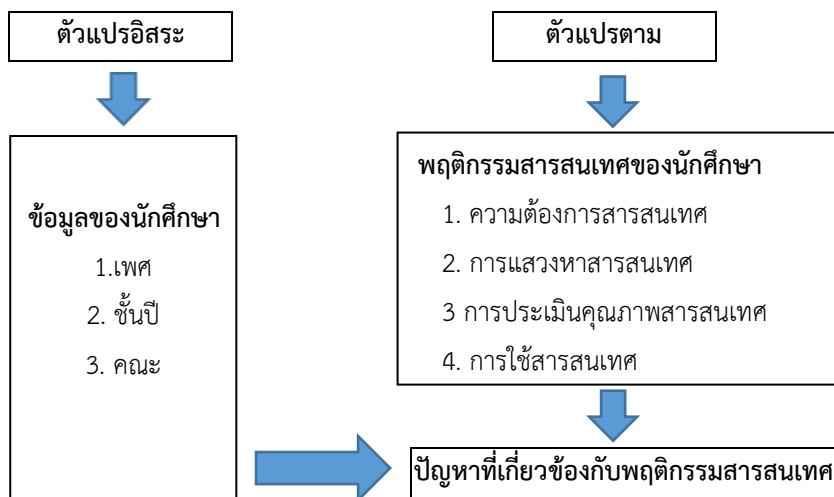
1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จำแนกตามเพศ ชั้นปี และ สาขาวิชาที่ศึกษา

3. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

นิยามศัพท์

พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศเพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ตนต้องการ อันประกอบไปด้วย ความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การประเมินคุณภาพสารสนเทศ และ การใช้สารสนเทศ

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2-6 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2555

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง อุปสรรค หรือ ปัญหา ที่เกิดจากพฤติกรรมสารสนเทศ อาทิ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-6 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2555 โดยใช้จำนวนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-6 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 15,667 คน (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักทะเบียนและประมวลผล, 2555) และ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 606-610) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ

จำนวน 377 คน จากนั้นดำเนินการการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามกลุ่มคณะ แล้วจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามชั้นปีของแต่ละคณะ และ แต่ละชั้นปีสุ่มแยกตามเพศ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 456 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน

2. เครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 การสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี และ คณะ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมสารสนเทศ จำนวน 9 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ และ แบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้แบบมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดช่วงออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 การสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.718

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้มอบหมายให้อาสาสมัครซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 456 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่ามัธยฐานเพื่อวิเคราะห์ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศเป็นรายด้านและภาพรวม และ เปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามเพศโดยใช้สถิติ t-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ เปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามชั้นปี และ คณะ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลให้ผลการวิจัยที่สรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 456 คน จำแนกตามเพศ เป็นเพศหญิงจำนวน 289 คน (ร้อยละ 63.3) และ เพศชายจำนวน 151 คน (ร้อยละ 33.2) และไม่ระบุเพศจำนวน 16 คน (ร้อยละ 3.5) โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มากที่สุดจำนวน 160 คน (ร้อยละ 35.2) รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 145 คน (ร้อยละ 31.9) จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มากที่สุด จำนวน 50 คน (ร้อยละ 11) รองลงมาได้แก่นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ จำนวน 45 คน (ร้อยละ 9.9) และ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำนวน 40 คน (ร้อยละ 8.8)

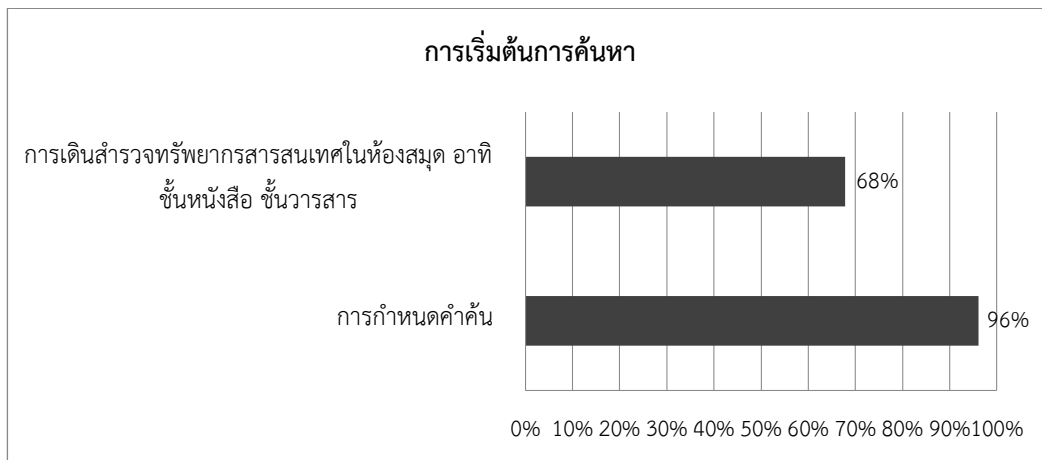
2. พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา พบว่ามีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ความต้องการสารสนเทศของนักศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

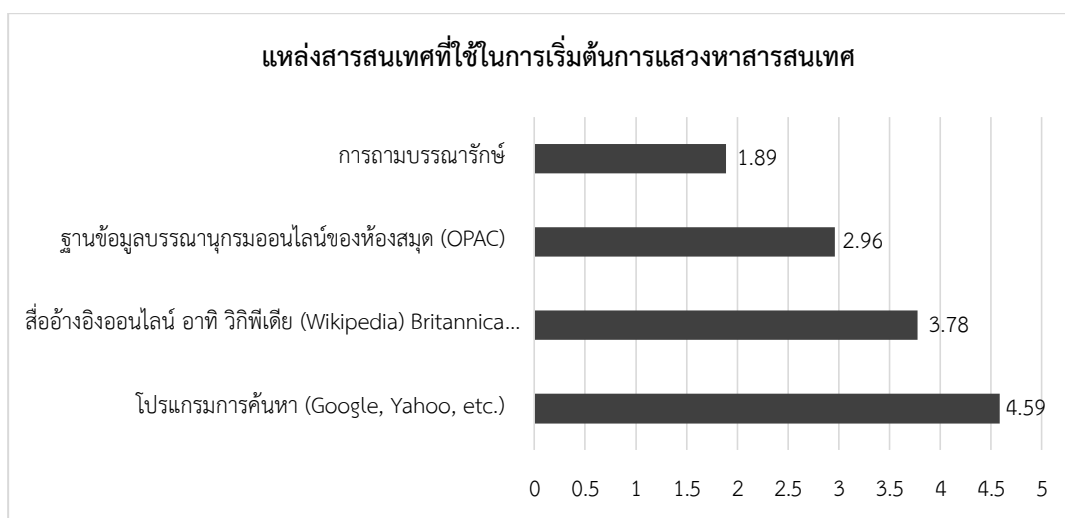
2.1.1 การค้นคว้าสารสนเทศเพื่อการศึกษา พบว่า นักศึกษาค้นคว้าสารสนเทศเพื่ออ่านและติดตามความรู้ที่ตนสนใจมากที่สุดจำนวน 366 คน (ร้อยละ 80.4) รองลงมาคือ การค้นหาสารสนเทศเพื่อประกอบการทำกรบ้าน จำนวน 351 คน (ร้อยละ 77.1)

2.1.2 การค้นคว้าสารสนเทศเพื่อแก้ปัญหา หรือ เพื่อดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่านักศึกษา ค้นคว้าสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจส่วนบุคคลมากที่สุด จำนวน 352 คน (ร้อยละ 77.4) รองลงมาคือ การ ค้นคว้าสารสนเทศเพื่อการดูแลสุขภาพ จำนวน 308 คน (ร้อยละ 67.7) และ การค้นคว้าสารสนเทศเพื่อการ ท่องเที่ยว จำนวน 293 คน (ร้อยละ 64.4)

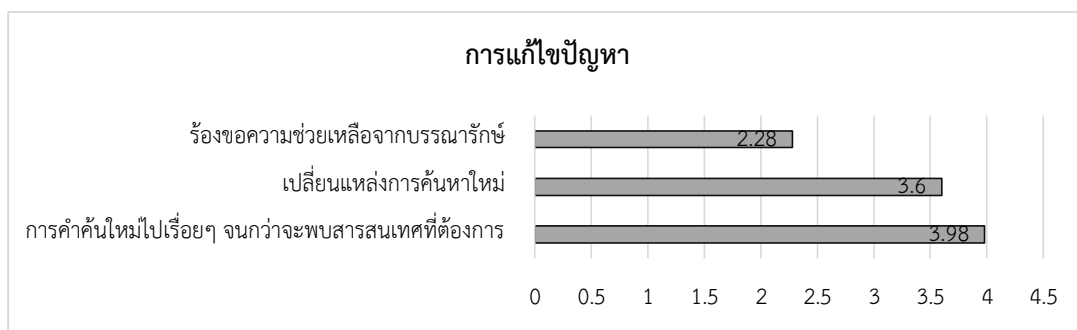
2.2. การแสวงหาสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาเริ่มต้นการค้นหาดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่า วิธีการเดินสำรวจ

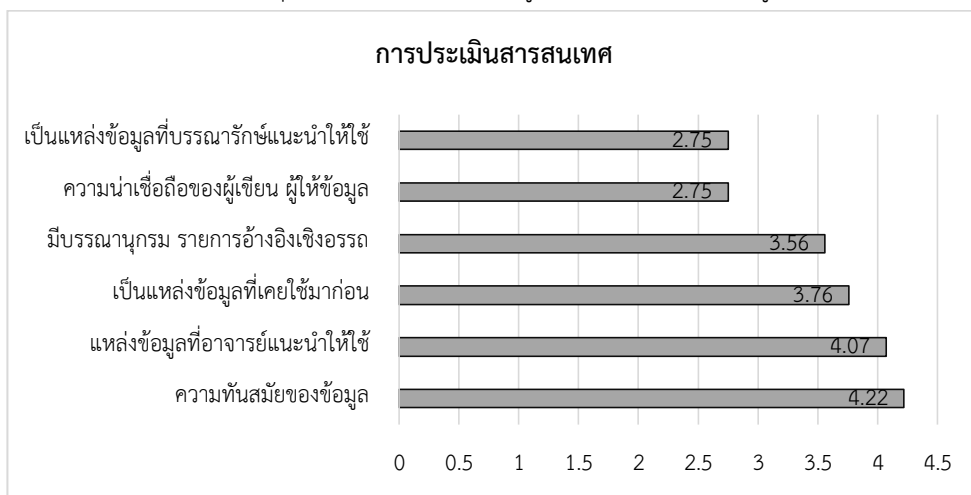
นักศึกษาเริ่มต้นการแสวงหาสารสนเทศด้วยการใช้โปรแกรมการค้นหา อาทิ Google, Yahoo มากกว่า การใช้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมห้องสมุด และสอบถามจากบรรณารักษ์น้อยที่สุด

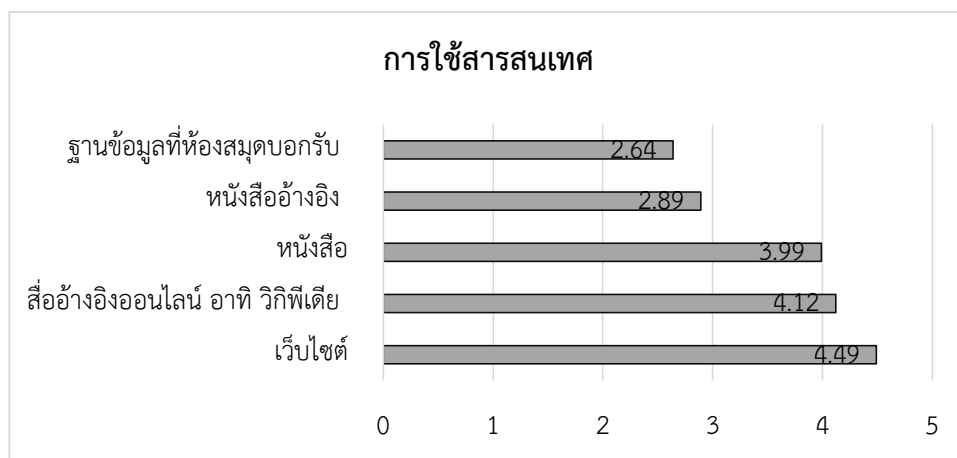
เมื่อนักศึกษาค้นหาสารสนเทศไม่พบ นักศึกษาจะเปลี่ยนคำค้นใหม่ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะพบสารสนเทศ ที่ต้องการ มากกว่าการขอความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์ และ นักศึกษาจะหยุดการค้นหาทันทีเมื่อได้ข้อมูล ครบตามจำนวนที่ต้องการแล้ว

2.3. การประเมินสารสนเทศ พบว่า เกณฑ์ที่นักศึกษาใช้ในการประเมินสารสนเทศมากที่สุด คือ ความทันสมัยของข้อมูล รองลงมา ได้แก่ เป็นแหล่งข้อมูลที่อาจารย์แนะนำให้ใช้ ส่วนเกณฑ์ที่นักศึกษาเลือกใช้ในการประเมินสารสนเทศน้อยที่สุด คือ ความน่าเชื่อถือของผู้เขียน และ เป็นแหล่งข้อมูลที่บรรณารักษ์แนะนำให้ใช้

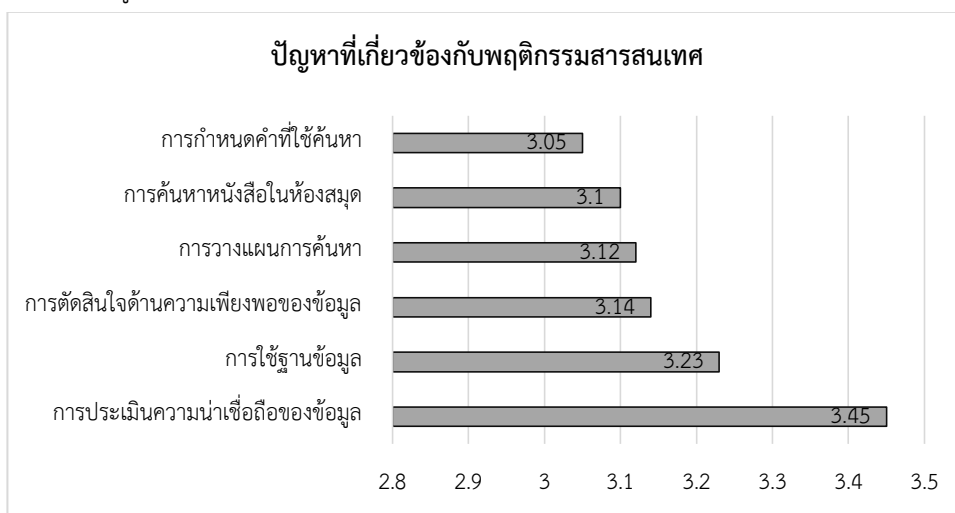

2.4 การใช้สารสนเทศ พบว่า นักศึกษาเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการอยู่บนระบบอินเทอร์เน็ตมากที่สุด อันได้แก่ เว็บไซต์, สื่ออ้างอิงออนไลน์ อาทิ วิกิพีเดีย และ หนังสือ ตามลำดับ ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาเลือกใช้น้อยที่สุด คือ หนังสืออ้างอิง และ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดบอกรับเป็นสมาชิก

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศจำแนกตามตัวแปร พบว่า นักศึกษาที่มีกลุ่มเพศ และชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า นักศึกษาในคณะที่ต่างกันมีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันเพียงด้านเดียว คือ ด้านการแสวงหาสารสนเทศ และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่านักศึกษามีความแตกต่างในด้านวิธีการเริ่มต้นการค้นหา โดยพบว่า นักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และสถาบันเทคโนโลยีสิรินธร จะเริ่มต้นการค้นหาด้วยวิธีการเดินสำรวจทรัพยากรสารสนเทศตามชั้นหนังสือ ในขณะที่นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ คณะนิติศาสตร์และ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจะเริ่มต้นการค้นหาด้วยโปรแกรมการค้นหา ในขณะที่ นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ จะเริ่มต้นการค้นหาโดยการสอบถามบรรณารักษ์

4. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ พบว่า ปัญหาอันดับแรกได้แก่ การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล รองลงมา ได้แก่ การใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก และ การตัดสินใจเกี่ยวกับความเพียงพอของข้อมูล ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมสารสนเทศ

จากผลการวิจัย โดยรวมในทุกด้าน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความต้องการสารสนเทศเพื่อใช้ในการติดตามความรู้ที่ตนสนใจและทำการบ้าน นิยมใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ต โดยเริ่มต้นการค้นหาด้วยการกำหนดคำค้นแล้วใช้โปรแกรมการค้นหา และจะหยุดการค้นหาทันทีเมื่อได้ผลลัพธ์ตามจำนวนที่ต้องการ หรือ ตามที่อาจารย์สั่ง โดยนักศึกษาใช้ความทันสมัยของข้อมูลเป็นเกณฑ์หลักในการประเมินสารสนเทศ ทั้งนี้สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ความต้องการสารสนเทศของนักศึกษา นักศึกษาส่วนมากมีความต้องการสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการอ่านและติดตามความรู้ที่ตนสนใจ และ เพื่อทำการบ้าน เพราะนักศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความ

เข้าใจในสิ่งที่เรียน อีกทั้ง การบ้าน และ รายงานเป็นสิ่งที่มีความกระทบต้อบตบหาหน้าทีของนักศึกษา การอ่าน และติดตามความรู้ ที่ตนสนใจในเชิงวิชาการจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้ นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียน และสามารถทำการบ้านและทำรายงานตามที่มอบหมายได้อย่างลุล่วง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลยา สุขพงษ์ไทย (2556) และ ดวงใจ วงษ์เศษ (2556) ที่พบว่านักศึกษามีความต้องการสารสนเทศเพื่อใช้ในการทำรายงาน ทำการบ้าน และ ติดตามความรู้ที่ตนสนใจเพื่อให้การทำงานที่อาจารย์มอบหมายได้สำเร็จลุล่วงและทำให้นักศึกษาเป็นผู้รอบรู้ในเรื่องที่ตนศึกษาเป็นอย่างดี

1.2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับความสามารถในการแสวงหาสารสนเทศหรือจำนวนสารสนเทศที่ได้มากกว่ากระบวนการหรือทักษะที่จะทำได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ เห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาจะหยุดค้นทันทีเมื่อได้จำนวนรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่ง เนื่องจาก นักศึกษาอาจให้ความสำคัญกับการทำงานให้เสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย มากกว่าการมุ่งเน้นที่ความรู้ที่จะได้รับจากการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยภัทร์ จารุสวัสดิ์, ปราณี วงศ์จำรัส, และธนพรรณ กุลจันทร์(2554), งานวิจัยของ Gross & Latham (2009) และงานวิจัยของ Head (2013) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างเริ่มต้นการค้นหาด้วยอินเทอร์เน็ต และจะหยุดการค้นหากันทีเมื่อมีจำนวนรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่ง

1.3 การประเมินสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาเลือกพิจารณาที่ความทันสมัยของสารสนเทศ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ความทันสมัยของสารสนเทศเป็นเกณฑ์ที่พิจารณาได้ง่าย นักศึกษาเห็นได้ชัดเจน ทำให้นักศึกษาคำนึงถึงความทันสมัยเป็นปัจจัยแรกๆ ในการประเมินสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมาน ลอยฟ้า (2555) และ กุลยา สุขพงษ์ไทย (2556) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่พิจารณาความน่าเชื่อถือของทรัพยากรสารสนเทศโดยพิจารณาที่ความทันสมัยของสารสนเทศ นอกจากนี้ ยังอาจเกิดจากการที่นักศึกษาไม่เคยผ่านการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการรู้สารสนเทศอย่างมีมาตรฐาน ซึ่งอาจเกิดจากกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดส่วนใหญ่จะมุ่งส่งเสริมการสืบค้นและการเข้าถึงสารสนเทศเท่านั้น หรือ การจัดการเรียนการสอนที่ยังไม่มีสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการประเมินสารสนเทศ จึงทำให้นักศึกษาไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศได้ครบทุกด้าน (สุพิศ บายคายคม, 2550)

1.4 การใช้สารสนเทศ นักศึกษาเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยคำนึงถึงความสะดวกและความรวดเร็วในการเข้าถึงเป็นหลัก เห็นได้จากนักศึกษาเลือกใช้ เว็บไซต์ สื่ออ้างอิงออนไลน์ อาทิ วิกีพีเดีย มากกว่าทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุด ทั้งนี้เนื่องจาก ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงได้ง่าย ไม่มีข้อจำกัดในด้านสถานที่และเวลา มีความทันสมัย และ ความหลากหลายในเชิงเนื้อหาและรูปแบบมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของสมาน ลอยฟ้า (2555) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นเลือกใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมากกว่าสารสนเทศในห้องสมุด เนื่องจากเห็นว่าสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตนั้นสามารถสืบค้นได้สะดวกรวดเร็ว และได้สารสนเทศตามที่ต้องการและในปริมาณที่มากเพียงพอตามความต้องการ นอกจากนี้อาจเกิดจากพฤติกรรมของนักศึกษาในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป คือ นักศึกษาสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายและมีความคุ้นเคยกับแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (กุลยา สุขพงษ์ไทย, 2556) รวมถึงมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อกิจกรรมทางการศึกษา อาทิ การ

ลงทะเบียนเรียน การทำแบบฝึกหัดและการสื่อสารกับอาจารย์ผู้สอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ การค้นหาข้อมูลที่ทันสมัย เป็นต้น (สมาน ลอยฟ้า, 2555)

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาจำแนกตามเพศและชั้นปีที่ศึกษาแล้วพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการรู้สารสนเทศที่ไม่ต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน ทั้งนี้เนื่องจาก ไม่ได้มีการแบ่งแยกเพศในการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาต่างได้เรียนรู้ในเนื้อหาเดียวกันจึงทำให้ไม่เกิดความแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาดา เจียวกิก (2547), สุวัฒน์ พระนิมิตร (2552) และ สุพิศ ศิริรัตน์, ชูติมา สัจจนันท์ และ พวา พันธุ์เมฆา (2555) ที่พบว่านักศึกษาเพศชายและหญิงมีระดับการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน และ อาจเนื่องจาก นักศึกษาในปัจจุบัน เติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการค้นคว้าที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ทำให้มีรูปแบบการค้นคว้า หรือ การแสวงหาสารสนเทศที่ไม่แตกต่างกัน หรือ อาจเป็นเพราะ นักศึกษาไม่ได้นำความรู้จากการเรียนไปฝึกฝน ไปค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง เมื่อจบจากการเรียน ทำให้ไม่เกิดการพัฒนาทักษะการแสวงหาสารสนเทศแม้จะเรียนในชั้นที่สูงขึ้นก็ตาม (ปภาดา เจียวกิก, 2547, 71) จึงไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในเชิงพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา จำแนกตามคณะที่ศึกษาแล้วพบว่า นักศึกษาในคณะที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันในด้านการแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษามีความแตกต่างในด้านวิธีการเริ่มต้นการค้นคว้า โดยพบว่า นักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์ และ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จะเริ่มต้นการค้นคว้าด้วยวิธีการเดินสำรวจทรัพยากรสารสนเทศตามชั้นหนังสือ เนื่องจาก เป็นสาขาวิชาที่เน้นการทำโครงการ หรือ เน้นการทำวิจัย ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานจากหนังสือรวมถึงวารสารเพื่อแสวงหาความรู้วิทยาการใหม่สำหรับการวิจัย ในขณะที่นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ คณะนิติศาสตร์และ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจะเริ่มต้นการค้นคว้าด้วยโปรแกรมการค้นคว้า เนื่องจาก การศึกษาในทางเนื้อหา หรือ การแสวงหาข้อมูลกฎหมาย การค้นคว้าด้วยโปรแกรมการค้นคว้า อาจจะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่สะดวกและรวดเร็วกว่าการเปิดหาจากหนังสือ หรือ การสอบถามบรรณารักษ์ ส่วนนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์จะเริ่มต้นการค้นคว้าโดยการสอบถามบรรณารักษ์ อาจเกิดจากรูปแบบการเรียนการสอนของคณะทันตแพทยศาสตร์ใช้วิธีการการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการสารสนเทศของห้องสมุดอยู่บ่อยครั้ง จึงเกิดความคุ้นเคยกับห้องสมุด และ บรรณารักษ์ จึงนำไปสู่การใช้บริการและสอบถามบรรณารักษ์เพื่อเริ่มต้นการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และ รูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกันในแต่ละสาขาวิชา ย่อมทำให้นักศึกษามีประสบการณ์เกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศที่ต่างกัน และทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมสารสนเทศที่ต่างกัน (ปภาดา เจียวกิก (2547), สุพิศ บายคายคม (2550), ดวงกมล อุ่นจิตติ (2546), อังคณา แวซอเหาะ และ สุธาพิทย์ เกียรติวานิช (2553) และ สุพิศ ศิริรัตน์, ชูติมา สัจจนันท์ และ พวา พันธุ์เมฆา (2555)

3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศอยู่หลายประการ ได้แก่ การประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ เนื่องจาก การประเมินสารสนเทศ เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการคิด

วิเคราะห์ ซึ่งทักษะดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน ในขณะที่ การเรียนการสอน หรือ การจัดกิจกรรมของห้องสมุดนั้นเป็นไปในลักษณะของการสอนการค้นคว้า และ การทำรายงานมากกว่าการให้ความรู้หรือการฝึกฝนทักษะทางด้านการประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ (สุพิศ บายคายน, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ดวงใจ วงษ์เศษ (2555) ที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก เห็นว่า การประเมินแหล่งข้อมูลที่ค้นหาได้เป็นเรื่องยาก สำหรับปัญหาในข้อนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการแก้ปัญหาโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินสารสนเทศลงในกิจกรรมการเรียนการสอน และ การอบรมการรู้สารสนเทศของห้องสมุด เพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นแนวทางในการประเมินสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ นักศึกษายังมีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ ทั้งนี้อาจเกิดจากอุปสรรคทางด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษา เพราะฐานข้อมูลที่ห้องสมุดให้บริการส่วนใหญ่มีเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษในขณะที่นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศที่เป็นภาษาไทยมากกว่า (กอบกุล สุวลักษณ์, 2547) และอาจมีสาเหตุมาจากฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละฐานมีวิธีการใช้งาน หรือ กลวิธีการค้นหาที่ไม่ได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ใช้งานได้ยากและต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ในการใช้งานทุกครั้งที่มีการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ฐานใหม่ (นภาพรณ จัตุรโพธิ์, 2545) ซึ่งผลการวิจัย สอดคล้องกับผลวิจัยของปิยภัสร จารุสวัสดิ์, ปราณี วงศ์จารัส, และธนพรรณ กุลจันทร์ (2554) ที่พบว่านักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เห็นว่า การค้นหาบทความในฐานข้อมูลที่ห้องสมุดบอกรับเป็นเรื่องยาก เนื่องจาก หน้าจอและคำสั่งการใช้งานฐานข้อมูลที่ห้องสมุดบอกรับส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ จึงอาจทำให้นักศึกษารู้สึกว่าเข้าใจยากและไม่อยากใช้งาน ซึ่งในส่วนนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรแก้ไขปัญหาด้วยการประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้สอนและบรรณารักษ์เพื่อส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลเพื่อการทำการบ้านและรายงานตามที่อาจารย์มอบหมาย ทำให้นักศึกษามีโอกาสที่จะได้ทดลองใช้และฝึกฝนการใช้งานฐานข้อมูลเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ให้คำแนะนำ และ การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งาน ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีความคุ้นเคยและมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ฐานข้อมูล และ ปัญหาลำดับต่อมา คือ ปัญหาการตัดสินใจเกี่ยวกับความเพียงพอของข้อมูล ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการขาดความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการสารสนเทศของนักศึกษา อันเป็นทักษะประการแรกของการรู้สารสนเทศ ทั้งนี้เนื่องจากในยุคปัจจุบันเป็นยุคของสารสนเทศท่วมท้น ในขณะที่นักศึกษานั้นก็ขาดความรู้และการฝึกฝนทักษะการกำหนดความต้องการ ทำให้นักศึกษาเกิดความยากลำบากในการคัดเลือกสารสนเทศที่มีจำนวนมากมายนั่นได้ (กุลยา สุขพงษ์ไทย, 2556) ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ Head (2013) ที่พบว่านักศึกษา 8 ใน 10 คนเห็นว่าการเริ่มหวัข้อวิจัย และ กำหนดขอบเขตเนื้อหาของงานที่ได้รับมอบหมายเป็นเรื่องที่ยาก และ งานวิจัยของ Irawati (2009) ที่พบว่าทักษะการระบุความต้องการสารสนเทศ การสังเคราะห์ประเด็นหลัก ของนักศึกษابรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งอินโดนีเซียยังอยู่ในขั้นที่ควรพัฒนาหรือปรับปรุง และ นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อที่หาวิทยานิพนธ์เมื่อต้องลงมือทำวิทยานิพนธ์ เนื่องจากทักษะการระบุความต้องการเป็นทักษะที่พัฒนาขึ้นได้จากการฝึกฝน ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรการแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการเพิ่มเนื้อหา หรือ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการระบุความต้องการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการฝึกฝนทักษะดังกล่าวจนเกิดความชำนาญ

ข้อเสนอแนะอันเกิดจากการวิจัย

1. การออกแบบกระบวนการเรียนการสอน หรือ กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ควรสอดแทรกเนื้อหาหรือ กิจกรรมเกี่ยวกับทักษะสารสนเทศ ผ่านเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาทิ การเรียนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) หรือ การเรียนแบบโครงการ (Project-based learning) เพื่อให้นักศึกษาได้ มีโอกาสฝึกฝนทักษะดังกล่าวทั้งการเรียนในชั้นเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน เนื่องจากนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพสารสนเทศ การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ และการกำหนดขอบเขตความความต้องการสารสนเทศ

2. ควรส่งเสริมการให้บริการสารสนเทศของห้องสมุดผ่านระบบออนไลน์ และ การจัดให้บริการ Web portal โดยรวบรวมและจัดหมวดหมู่แหล่งสารสนเทศเว็บไซต์ที่ตามสาขาวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ นักศึกษาเลือกใช้แหล่งข้อมูลและทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการอยู่บนระบบอินเทอร์เน็ตมากกว่าการใช้ทรัพยากรสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด

3. ด้วยนักศึกษายังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของบรรณารักษ์ เมื่อประสบปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศและการเข้าถึงสารสนเทศ นักศึกษาจึงไม่สนใจที่จะปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ ดังนั้น การประสานความเข้าใจในบทบาทของบรรณารักษ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอนของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้วยการปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริการการค้นคว้าหรือการอบรมทักษะสารสนเทศให้มีความน่าสนใจ หรือ การประชาสัมพันธ์การบริการและบทบาทของบรรณารักษ์ผ่านสื่อเว็บไซต์ หรือ เครือข่ายสังคมที่นักศึกษานิยมใช้งาน เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของบรรณารักษ์ต่อนักศึกษา จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ ได้แก่ การนำปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษามา พัฒนาเป็นเนื้อหา หรือ กิจกรรม เพื่อสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน หรือ การจัดอบรมให้แก่นักศึกษา เพื่อลดปัญหาดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

2. การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย การใช้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา อาทิ ความต้องการสารสนเทศ และ การใช้สารสนเทศของนักศึกษา เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการให้บริการสารสนเทศ หรือ เพื่อการวางแผนเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบของกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความสนใจและพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ สุขมาก. (2547). *การรู้สารสนเทศของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่1*. วิทยานิพนธ์ปริญญา

อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/>

กอบกุล สุลักษณ์. (2547). *ความต้องการและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กุลยา สุขพงษ์ไทย. (มกราคม 2556). พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี.

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 7(13), 106-121.

ชูชีพ มามาก. (2553). การรู้สารสนเทศทางธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เอกชนในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงกมล อุ่นจิตติ. (2546). การประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี:

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดวงใจ วงษ์เศษ. (2555). รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชีย- แปซิฟิก. สระบุรี: มหาวิทยาลัยนานาชาติ เอเชีย-แปซิฟิก.

ดวงใจ วงษ์เศษ. (2556, เมษายน -มิถุนายน). พฤติกรรมแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และ นักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์มีขัณฑ์มหาวิทยาลัยนานาชาติ เอเชีย-แปซิฟิก. สุทธิพิทัศน์, 27(82), 97-114.

นภาพรณ จัตุรโพธิ์. (2545). การใช้ Search Engine ในการสืบค้นสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุหลัน กุลวิจิตร. (2554). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 33(2), 229-248.

ปภาดา เจียวกิก. (2547). การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประภาส พาวินันท์. (2552). รายงานการวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปิยภัทร์ จารุสวัสดิ์, ปราณี วงศ์จารี, และ ธนพรรณ กุลจันทร์. (2554). รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรู้

สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์.

สมาน ลอยฟ้า และคนอื่นๆ. (กันยายน-ธันวาคม 2555). พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญา

ตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สารสนเทศศาสตร์, 30(3), 51-69.

สุดาวดี ศรีสุดตา. (2549). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุพิศ บายคายคม. (2550). การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต

ศรีราชา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุพิศ ศิริรัตน์, ชุติมา สัจจามันท์, และ พวา พันธุ์เมฆา. (2555, มกราคม–มิถุนายน). การรู้สารสนเทศของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. *บรรณศาสตร์ มศว*, 5(1), 26-36.
- สุวัฒน์ พระนิมิตร. (2552). การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อังคณา แวขอเหาะ และ สุธาทิพย์ เกียรติวานิช. (2553). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- Baro, E. E., & Fyneman, B. (2009). Information literacy among undergraduate students in Niger Delta University. *The Electronic Library*, 27(4), 659-675.
- Gross, M., & Latham, D. (2007). Attaining information literacy: an investigation of the relationship between skill level, self-estimates of skill, and library anxiety. *Library & Information Science Research*, 29, 332-353.
- Gross, M., & Latham, D. (July 2009). Undergraduate perceptions of information literacy: defining, attaining, and self-assessing skills. *College & Research Libraries*, 70(4), 336-350.
- Head, A. J. (2013). "Project information literacy: What can be learned about the information-seeking behavior of today's college students?". Paper presented at the Association of College and Research Libraries (ACRL) Proceedings 2013, Chicago.
- Irawati, I. (2009). *Information literacy competency of library and information science students at the faculty of humanities university of Indonesia*. Paper presented at the Asia-Pacific Conference on Library & Information Education and Practice, University of Tsukuba, Japan.
- King, L. (2007). *Information literacy of incoming undergraduate Arts students at the University of the Western Cape: assessment of competencies and proficiencies*. Philosophiae Doctor, Department of Library and Information Science, University of the Western Cape.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Wallace, M. C., Shorten, A., & Crookes, P. A. (2000). Teaching information literacy skills: an evaluation. *Nurse Education Today*, 20.